

[Udenrigsministeren.]

producenter, ikke ender i Sydafrika, og den garanti kan jeg give.

Så spurgte hr. Knud Jespersen, hvorfor vi ikke havde tilsluttet os en traktat om bl. a. menneskerettigheder. Jeg kan sige derom, at vi er ikke i noget helt dårligt selskab. Da den blev vedtaget i sin tid, gik vi ikke med, fordi den var uforenelig med danske retsprincipper. Jeg er klar over, at det ikke ville forhindre hr. Knud Jespersen, så det er sådan set et dårligt argument at bruge over for hr. Knud Jespersen. Den blev tiltrådt af 22 stater, de fleste af dem var Østlande, og dem vil det næppe heller have generet, at retsprincipperne ikke var ganske i orden.

For ikke vældig længe siden har min kollega i Østtyskland taget resolutionen op igen, og der er 90 lande, der har stemt for, mens der er 28, der har afstået, nemlig samtlige vesteuropæiske lande, fordi en af de ting, vi deler i den vestlige verden, i meget høj grad netop er grundlæggende retsprincipper.

Til centrum-demokraternes tre indlæg skal jeg kun sige, at jeg er enig med hr. Jes Schmidt i understregningen af den særlige placering, Danmark har i forholdet både til Norden og til Europa.

Hr. Erhard Jakobsen holdt en meget følelsesbetonet tale, der ikke havde så forfærdelig meget med kendsgerningerne at gøre. Jeg vil dog gerne sige, at jeg har ikke noget skyldkompleks i forhold til noget afrikansk land, og det er ikke bestemmende for min Afrikapolitik. Jeg kan ikke sige, hvad det er for andres. Hjælpen skal ydes, ikke ud fra et skyldkompleks, men ud fra en humanitær betragtning, ud fra en politisk betragtning.

Fru Litten Hansen var inde på, at EF var de riges klub og vor tids neokolonisatorer. Det er altså ikke opfattelsen i de afrikanske lande, og jeg synes ikke, man skal påtvinge dem sådanne meninger, selv om fru Litten Hansen gerne vil.

Fru Litten Hansen siger, at det er de store lande, der lægger linjen for vores udenrigspolitik i EF. Hele denne debat handler om et eksempel på det modsatte. Man har vel lov at lade være med at være så nærsynet, at man ikke kan se de argumenter, der ligger lige for næsen af én.

Jeg vil gerne sige, at jeg er enig i den måde, hr. Lembourn gjorde debatten op på. Kan vi

tage et selvstændigt standpunkt uden at blive kritiseret for det? Det kan vi. Vi skal ikke jage dem, vi skal ikke tilstræbe dem, vi skal tilstræbe at undgå dem, men vi kan gøre det, og det mener jeg er vigtigt at sige netop som EF-tilhænger.

Det andet lød: vi kan ikke adskille våbenembargo og den øvrige Afrikapolitik. Jeg er helt enig.

Jeg vil gerne endnu en gang takke for denne debat. Jeg synes, der igennem den har været en klar, positiv tilslutning til, jeg vil ikke sige denne regerings Afrikapolitik, men skiftende regerings Afrikapolitik igennem de senere år.

Formanden:

Vi går nu til anden omgang, hvor taletiden for ordførerne er indtil 5 minutter.

Robert Pedersen (S):

Til de mange kloge og moderate betragtninger, som tidligere statsminister Poul Hartling gjorde, føler jeg trang til at komme med et par enkelte kommentarer.

Hr. Poul Hartling fastslog, at resolutionerne i De Forenede Nationer er præget af propaganda og ikke fører til noget. Det er i hvert fald en sandhed, der havde større bæredygtighed tidligere. Jeg husker f. eks. de økonomiske sanktioner midt i 1960'erne, hvor Dansk Ungdoms Fællesråd lavede en propaganda for ikke at købe sydafrikanske varer, den førte kun til et fald i importen på 1 pct., og jeg husker også, hvordan mange afrikanske lande i stedet for at importere direkte importerede gennem finge-rede selskaber. Men jeg synes, vi har været enige om i denne debat, at de skiftende resolutioner om våbenembargoen har ført til en del, om end vi er uenige om, hvor meget de har ført til, så det kan ikke være rigtigt at sige, at der ikke helt er overensstemmelse mellem ord og handling; man er i hvert fald kommet til et stade, hvor der er større overensstemmelse.

Så kom hr. Poul Hartling med den ret selvindlysende betragtning, at partiet venstre var enig i kritikken af racepolitikken, af apartheidpolitikken. Der er vist ikke nogen i denne sal, der mistænker det gamle frihedsparti, der mere end noget andet har ansvaret for vores frihedsgoder, for vores demokrati, for at det ikke også skulle føle sig oprørt, når mennesker andre steder i verden bliver trådt under fode. Hr. Poul Hartling har både som udenrigsminister